

JEK MARYNA ZYWCEM DO NĚBA JECHAŁA

Leszek Czyż

OPOWIADANIA KURPIOWSKIE

Zapisał i przygotował do druku ks. Stanisław Tworkowski

JEK MARYNA ZYWCEM DO NĚBA JECHAŁA

Žeće co, swaku, ňe kazdy pobożny je prawdźiže pobożny, a bywo jĭ tak, ze te, co po łodpustach ćęgем latajǫ jĭ w kościołach ławky wygnótajǫ, jesce gorse so grzychy.

Pańętom, bułem wtencos śurkem, jak do Kadźidła przylotała z Jezgarky Ignacowa Maryna. Z tech Ignaców, co to jeden łucuł śe na łorgańiste, a drugi łożeuł śe do Ćańčka z Pelakowó Leoś. To ňe było na śweće łodpustu jĭ śwęta, co by na ňem Maryna ňe była. Cy w Carnĭ, cy w Myśańcu, cy w Brodowech Łąkach, ba nawet do Kozłów, co w Długem Kąće modlarńe majǫ, latała. Tylo co jǫ probosc z Kadźidła sklón, to juz tam potem ňe chodziła.

To jej od tego wszystkego we łbże śe przewróciło. Udumała sobże, ze juz je tako śwęta, co Pan Bóg po nó jek po tego, ajwu, Jelyjasa wóz z ňeba przyśle. To jek jej ten pomysłunek do łba włoz, to ňe tylo całe dńe, ale jĭ noce w kadźidlańskem kościele śedżała, chyba ze jo dźod kościelny wyrzuć.

Az jednego razu - a było to coś po śwentem Marcĭne - Maryna śedzi w ławkach, jak ten stóg, bo ňała na sobże kytlów jĭ kaftanów z mendel bez to, co juz jĭ przymrozky ňezgorse były. Śedzi, poćerze mrućy jĭ kywo śe jek Zyd do pśeca. Bo to jĭ prawdźiwy śwęty tyle by śe wymodleć ňe móg. Było juz chyba kele północka. A tak śe złożyło, co w Śarcej Łące pod borem cygony stojely. Dwóch tech ňedożarków udumało z kościoła smatów nakraść. Tak w nocy wyjeńi sybe z łokna jĭ jeden ostał na dworzu pśilnować, a drugi w kosu na prowózku do chrzódka kościoła zjechał jĭ dawój rabować: to kylym z gradusów, to łobrus z ołtorza, to jense dusne rzeczy. A łuredźily, co jek kos będze pełen, to ten z kościoła poćagnę za prowózek. Maryna na ten momęt zdrzemnena śe. Kedy śe ocknena, zobocyła w tem židoku od lampky, co śe przed żelgem ołtorzem śwećila, duzy kos, kylymańi usłany, jek wóz po kśędza do chorego.

- O, mój jejku - myśli Maryna - a moze to po mńe ańołoże ten kożyk z ňeba przysłały...

Jek tak pomysłała, to myk z ławky jĭ śust do kośika. Po prowódze ćasno jej tam było, bo kobzeta jek stodoła, ale jekoś wlaźła jĭ za prowózek garścańi śe złapśila. To wtencos tamten cygon, co pod kościołem stojał, pomysłał sobże, co ten jego kolega znak mu daje, tak zaro za prowózek poćagnón. Ćagnę jĭ ćagnę, goleńańi w pśoch śe zaper, az mu rzeńok na portkach pęk, bo Maryna woge ňezgorsó ňała. Po śulecce kośik juz kele łokna. Maryna patrzy, a tu gżozdy mrugajo, a ňeśac jek ślebrzny rogalyk śweći.

JEK MARYNA ZYWCEM DO NĘBA JECHAŁA

- O la Boga! To chyba juz nębo. – myśli Maryna – Trzeba będze zaspęwać.

A glos to nęła jek Lejbowa koza.

To jek jó ten zaterek łod łokna dmuchnon, Maryna beknena: Swęty! Swęty! Swęty!

A cygon znou, jek ten bek uslysoł, to pomysloł, co tamten jego kamrat, o zandarach mu krzycy. To wej, se zlak, az go w bebechach sperlo. Kos puscul ję som w nogy, a Maryna buch z kosem lo zęne.

Bez cały jegzant potem sedzeć w ławkach nę mogła, bo jej se wszystko pod krzyzańi potluklo.

Tak to łono ję jest. Nę tak letko swętem łostać, a ję do nęba łod razu za byle co nę przyjno.

Źródło: Literatura ludowa. Kurpie., p. red. J. Krzyżanowski, Polskie Towarzystwo

Ludoznawcze, Warszawa 1961 r., s. 86.

Autor wpisu: **Leszek Czyż**